

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca
ide küldendő a lap szellemi ré-
szét illető minden közlemény, ké-
rlet, ismertetésre szánt könyv.

Kiadó-hivatal:
Jelteljes H. könyvnyomdája
Kaposvárott.
Ide elzárva az előfizetési pénz
hirdetési és nyilvántartási és általában a
sz. anyagi részét illető minden
közlemény.

NÉPJOG.

Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések fölvetetnek:
helyben a kiadóhivatalban,
továbbá Budapestben Hasenstein és
Vogler, Goldberger A. V., Láng
és társa, Bécsben Haenstein
és Vogler, Opatovskij, Mosca
Rudolf, Daube G. L. és társa s
Kotter és társa irodáiban.

Megjelenik minden pénteken

A t. olvasó közönséghez!

Hirlapirói működésemet már legköze-
lebb más uton érvényesítvén, ezen lapnak
szerkesztésétől jelen számmal visszaléptem.

Addig is, míg viszonttalálkozunk, kérem,
méltóztassanak szívélyes emlékezetükben
megtartani.

Kaposvárott, 1882. május 31.

Krátky János.

Ki szelet vet, vihart arat.

Két hétig tartott innen-onnan a bosnyák
vita a képviselőházban. A berlini szerződés
elfogadása által szentesített kalandor politi-
kára ujabban huszonegy millió forintot kér-
tek az országgyűléstől.

A bécsi kormány követeli az összeget,
a magyar kormány, mely egyszerű aláren-
delt sensálja a bécsi kormánynak, igen ter-
mészetes, hogy nem meri azt megtagadni, a
magyar képviselőház többsége pedig, mely-
nek bizonyos irányadó tagjai ugy oda van-
nak tapadva a kormányhoz, mint az éltető
vért kiszípolozó piócza tapad a testhez,
nagyon természetes, hogy megszavazza a
kért összeget.

Nem kérde a többség azt, hogy mire,
mily célra kell az összeg. Nem! Kéri, szavaz.
Elég, ha gondolkodik helyettük, s
gondoskodik róla Tisza Kálmán.

Pedig az a bosnyák politika, melyre a
nemzet nevében kormányfőreink már eddig
is oly sok pénzt fecséretek el, minden lehet,
csak nem magyar, csak nem nemzeti.

Nem magyar nemzeti politika az, hanem
dynasztikus, családi politika.

Oly politika, melynek sikamlós ösvé-
nyeire még akkor sem lett volna szabad

lépni, ha a pénzügyminiszternek valami
csodálatos Fortunátus erszéy állana ren-
delkezésére, amelyből képes lenne bőségesen
fedezni a kalandos vállalat költségeit. De
hát kifogyhatatlan Fortunátus erszéy helyett
folyton emelkedő deficit és újabb adómele-
lések árán lehet csak a hadi költségeket
fedezni.

A függetlenségi párté volt a vitában
az országnérész. Szónok szónok után állt
elő, s mutatta ki, hogy ez a bosnyák poli-
tika nem kell az országban senkinek másnak,
csak a kormánynak és pártjának.

Mit használt a beszéd?

Semmit! Érv, bizonyíték, felháborodás
és elkeseredés ellenében csavarással, hazu-
dozással, gunynyal és mosolylyal feleltek a
szabadelpárt zsebrájkjai.

El vannak bizakodva számszerinti több-
ségükben. El annyira, hogy a mondabeli
Herculesnek bizonyára könnyebben sikerült
megfékezni a pokol ebeit, midőn leszállt az
Alvilágba, mint az ellenzéki szónokoknak
csak egyet is jó utra téríteni azok közül a
lelkiismeretlen képviselők közül, kik arra a
szégyenteljes szerepre vállalkoztak, hogy
árkon bokron, tüskén berken keresztül
támogatják a jogfeladó miniszterelnök gyá-
szos politikáját.

„Az én életmódom az, hogy kormány-
párti legyek“, mondá a napokban a kép-
viselőház folyosóján egyik megkövesedett
lelkiismeretű mameluk. S így gondolkozik
az egész párt. Így gondolkoznak, mert azt
állítják, — ámbár maguk is tudják igen jól
hogy nem igaz, amit mondanak, — azt állit-
ják, hogy a dynastia és a nemzet érdeke az
occupatio kérdésében egy és ugyanaz.

Ez a legnagyobb hamisság, legégbeki-
áltóbb kételyvüség, amit valaha párt hirdet-
hetett.

A dynastiának, mint dynastiának lehet

az a politikája, hogy idegen hatalom által
levert ország egy részét occupálja.

A magyar nemzet traditionalis politi-
kájával ez merőben ellenkezik.

A dynastiának, mint dynastiának lehet
az a családi politikája, hogy idegen nemze-
teket igázzon le, fosszon meg szabadságától.

A magyar nemzet sohasem fosztott meg
egy népet sem szabadságától.

A dynastiának lehet családi politikája az,
hogy idegen zsákmányéhes hatalmakkal szö-
vetkezzen a gyenge, tehetetlen szomszédnép
leverésére, s a szerzett koncz feletti osztoz
kodásra.

A magyar nemzetnek sohasem volt
vérében a hódítási s terület nagyobbitási
politika. Tisztelte a szomszéd nép jogát.

Mondom, „lehet“, hogy a dynastiá-
nak ez családi politikája; — lehet, mert
Pauler igazságügyminiszter a vita folyamán
ezt állította. De csakis lehet. A történelem
eddig az osztrák családi politikáról mást
örökített meg: „Tu felix Austria nibe“
közmondás azt bizonyítja, hogy a házasság
a dynastiának traditionalis politikája, s nem
a hódítás.

S most mégis hazug ajkakkal a ma-
gyar nemzet képviselőházának többsége egy
csapással akar két legyet ütni, családi és
nemzeti politikát ütni akkor, midőn az sem
nem családi, sem nem nemzeti.

Meddig tart még a nemzet türelme
ezekkel a hűtlen sáfárokkal szemben? Mikor
veszi a nép a kezébe a korbácsot, hogy ki-
verje őket, a phariseusokat abból a szent-
télyből, a hol a magyar nép nevében
védelmezik az osztrák és speciálisan dynas-
tikus érdekeket?

Vigyázzatok jó urak! Sokáig már nem
mehet ez a játék. S micsod belőletek, ha a
népek millióinak eszébe talál jutni, hogy
nem a nép van kormányért, hanem a kor-
mánynak kellene lenni a népért?

TÁRCZA.

Claire.

— Hugo Viktor. —

Husz éves volt tegnap — örökléti már ma!
Csak egy percig fénylett homloka sugára
Báj ömölt el lényén, fenséges és szelíd,
Örült a szívünk is, látva, hogy közelit,
Mi tehát az élet? És miért van, hogy a
Legtisztább lényeket ekkép üzi tova?
Oh én ismertem őt már kicsi korában,
Oly büvös varázs volt mindenik szavában,
Hogy fölébresztette mult időm álmait,
Ajkamra csálva az ifjúkor dalait.
S e búbajos homlok csak egy perezig fényle
S aztán a halál lett rideg völégénye.
Istenem! mért jegyzéd neki el e szüzet,
Ha láttátok volna azt a tiszta tüzet?
Mely két szép szemében csillagként ragyogott,
S mint az ég angyala: vidám, hóféhér volt,
És mostan oda künn, néma temetőben
Nyugszik e lilium rideg sir ölében,
Aludva az örök álomtalan álmot,
Ki szépségében — mely szende s fenséges volt, —
Egyesíté kelet és nyugatnak báját:
Fekete szem mellett aranyfényű haját.

Elhagyott, mielőtt nővé fejlett vala.
Angyal volt még s lett az ég legszebb angyala!
Virág volt itt csupán s sugárnak szálla fel
S mi most fenn keressük szemünk könnyeivel,

Igen! oda fenn a csillagfényű lények
Közt zeng ajkadról a mennyi dicsének,
S honából a dalnak, fénynek és illatnak
Mosolygás azokra, kik itt lenn siratnak
S látva, hogy angyal vagy az Ur seregében,
Boldogan rebeged: mily szép itt az égben!
De itt lenn anyádnak nem enyhül fájdalma,
Nem azt akarta ő, hogy te őt elhagyva
Égbe szállj, itt hagyva harmatot, virágot
És a kihalt házból a bus némaságot.

Csodaszépségétől el-elragadtatva,
Hányszor mondá hévvel híres művész-atyja:
A tavasz teértted virul, mily szép vagy te!
S hogy szépséged meg is legyen örökítve:
Szobrotat hóféhér márványból csinálom!
Szép maradsz s ártatlan, mint egy gyermekálom.
S művemnél így szólnak: im ő egyesített
Magában fényt s árnyat, csábót és szent hitet,
Szendeséget s ingert, harmatot és tüzet,
Rózsát és liljomot, istennőt és szüzet:
Ime, nézzétek a művészet csodáját:
A szüz Máriának adta Vénus báját!

Ott maradhat már a márvány a hegyekben!
Mert letűnt a csillag, ragyogva legszebben.
Oh, hogy minden földi ily gyorsan mulandó.
Bármily szép, bármily jó, mégis csak halandó!
A mit imád szívünk, rosszul őrzi kezünk,
Elmuló lehellet, mit öröknek hiszünk!
Kit sziklának véltünk, az is csak porszem volt,
Porszem, mit a szélvész fuvása elsodort.
Im, vad vihar tombolt és hogy elsodorta
A gyöngéd virágot s a tölgyet, mely óvta,
Kiterjesztve erős ágait felette —
Most már apa s lánya el vannak temetve.

Kedves, bájós lányka, alszol! Szegény anyád
Szívzakadt sirását oh ha meghallanád!
Hányszor borul ő le virágos sírodra
És a vigasztalan bútól feljajdulva
Szól: „Hazug az égen a pirosló hajnal,
Hazug a nap fénye s mely oly édes dallal
Ebreszti az erdőt s könnyű szárnyal lebben:
Hazug a madár is. Nincs a természetben
Semmi igaz s mely ott oly fényesen ragyog:
Hazug a csillag, hisz ha mondom: itt vagyok,
Jőjj hozzám gyermekem! — valaki megtiltja
S szavam fölkelteni lányomat nem bírja.“

SZALAY FRUZINKA.

*) Megjelent a „Fővárosi lapok“ 47. számában.

Hullámzó Balaton közepén.

Irta: KISFALUDY ATALA.

Felolvastattott a Petőfi társaság mult évi gyűlésén.

Hullámzó szivem a Balaton,
A hajó rajta búbanatom,
Szerelmem volt kormányja,
Lelkem vitorlája.
Megtörték a habokon.

Népdal.

Itt vagyok, itt pihenek hát újra örök vágy-
ban emelkedő, örök panaszt sóhajtozó kebeledén!
Ujra hallom ezüstös hajjaid ismert dalolását, s
tekintetem, gondolatom. érzésem, lelkem álmo-
dozva elmerül újra kéklő mélységed titoktelt
tündérvilágába! Légy üdvözölve gyermekálmaim
bájós ringatója, édeskedves, csodaszép Balaton!

Van-e, a ki, mint én, úgy szeressen, úgy
bámuljon, úgy megértsen, mikor holdvilágos éje-
ken a sóhajtozó szellő ellebben ezüstös hajjaid
fölött s lenge szárnyán elhozza magával a szép,
aranyhajú tündérelány kesergő panaszát, ki gon-
nosz igézet átkától sujtva, mélyen lenn kéklő
hullámaid alatt, kristálypalotában, habból szőtt
ruhában, vizirózsa koszorúval fején aranyme-
denezébe sirja ezredéves bánatának igaz gyöngy-
könyeit.

Hányszor felhatott hozzám zajgó kebeled-
ből az örökédes dal szerelemről, vágyról, búba-
natról, s én hallgattam hajnalfényénél, csillag-
ragyogásnál, hallgattam boruban, derűben, esend-
ben, viharban, hallgattam mindaddig, míg végre
magam sem tudtam, hogy a te hullámzó vized-
ből vagy az én dobogó szivemből fakad-e az
epedő, kesergő ének, mely összeolvadt síró hang-
jával azoknak a szép, nagy, szomorú madaraknak,
melyek néha vágyakodva, reménykedve föl-
emelkedtek a magasba s aztán mintegy reményt
vesztve, csüggedten, szárnyezetten csaptak le
rejtelmes mélységébe, és én aggódva, elszorult
szívvel lestem, vártam fölmerülésüket s a parton
játzó halászyerekekkel együtt kérve, esdve
kiáltottam: „Hej vizibujár bukjal fel!“

Vigyázzatok, s jegyezzétek meg, hogy ha most jókedvűen vetitek a szelet, akkor már nem lesz jogotok panaszkodni, ha majd vihart arattok. **Hentaller Lajos.**

Somogy megyénk nyolcz képviselője közül csak egynek volt azon szánandó bátorsága, hogy megyéje köz-szellemével dacoljon; csak egynek lelkiismerete engedte meg, hogy a bosniai pénz s véráldozatokat helyeslje; a kért milliókat csak egy szavazta meg; ki volna ez más, mint Fekete Lajos a tabi kerület képviselője.

Ennek az urnak nem elég a teher, mely már is a nép vállaira nehezedik, nem elég a véráldozat, melyet az ország saját érdeke ellen hozni kénytelen, szerinte a terheket, áldozatokat egyre szaporítani kell; áldatlan viszonyaink nem zavarják az ő nyugalmát, mert ő reá süt a nap. De a tabi kerület választóinak, minden krajczárnál, melyet a végrehajtó elhord, jusson eszébe, hogy eljő ismét a választás napja, s akkor, ha még nem elég Pálnak és Péternek, ám szavazzon újra arra merre Pollizer Miksa tereli.

A népet csak saját keze verheti meg, a ki nyakát önként igába hajtja, ne csodálkozzék, ha akad ki szívesen befogja.

Ország világ.

A politikai láthatár, bármerre tekintünk is be van borulva, nem azt az élénk, de rendszeres mozgalmakat látjuk, mely az egészséget jelenti, hanem tapasztaljuk azokat a lázas kitöréseket, melyek a nagy viharoknak előpostája.

Angolország Irlandban van elfoglalva, hol a rend végkép felbomlott, hol napi renden vannak a politikai gyilkosságok s az erőszak uralkodik jog, törvény helyett, minden jel oda mutat, hogy Gladstone nem az a nagy ember, a ki a nekéz időkben a hányatott hajót erélyes s biztos kézzel irányozni, kormányozni képes volna.

Franciaországban napirenden van az állam s egyház közötti kérdés, Gambetta hallgat, pedig ő ma még majdnem Franciaország, de nehezen csalódunk, ha azt hisszük, hogy hallgatása, félrevonulása tevékenységet takar, s a bekövetkező ősz ötletismét actióban találja.

Németországban Bismark az egykor vas, most már mindtöbbet betegeskedő kanczellár terveit a dohány egyedáruság behozatalára nézve hajótörést szenvednek, a német nem szereti a trafikot, s nem akarja engedni, hogy az anyyi küzdelem s áldozattal szabadabbá tett földén a fináncz uralkodjék.

Oroszországban a forradalom nem nyíltan, szemet szembe, erőt erő ellen mérkőzik a fennálló czári hatalommal, hanem titokba burkolja magát, orozva öl és gyilkol az északi óriás beteg testben s lélekben.

A kis Egyiptom ismét előtérbe lépett s gondot ad rakoncátlanokodásával nem

Most is hallom azt a sajtószereit, bus, vágyó, esdeklő, panaszos, reménytelen bucsuzó dallamot, melylyel a halászgyermek a lemerülő vizibúvárt visszahívják. E dulla gyermekkorom egész elvesztett boldogságával, ifjúságom minden teljesületlen vágyával, eltemetett reményével összeszőődött s azóta is minden bucsuzásnál, minden isten hozzádnál megzendül szívemben bánatos szózata.

De oly szomoruan, oly vigasztalanul, oly szívzaggatón még sem tudta azt senki sem dalolni, mint a szegény kis Pali, a ki maga is olyan szomorú volt, mint pajtásai a vízi búvárok, s a ki egyszer velük együtt elmerült, s bár hogy hívtuk is, nem bukkott fel többé soha, soha.

Sajkám lágyan ringatózik holdvilágította bűvös vízeden s lelkemben fölmerülnek a rég eltemetett gyermekálmak.

A parton hálót kötögető halászeányok énekelnek. Bubánatosdalolásuk elvegyül álmodozó hullámaid titkos meséjével:

Hullámzó Balaton közepén
Száll sajkján a halászelegény.
Hálóján a szerencse,
De ha a kedvese
Elhagyta el a szegényt:

„Elhagyta, el a szegényt!” Igen, ez az a régi, bús történet, melyet már mindenki régen elfelejtett, csak mi ketten tudunk még: te és én. De mig messze tőled, künn az idegenben tévelygem, az én emlékemben is elmosódott és most nem tudom már valóban megtörtént-e vala ha vagy egykor, régen te halászeányok dalolták e vagy a te susogó hullámaid regélték-e álmaimnak? —

(Folytatás következik.)

csak Törökországnak, melynek névleges alattvalója, de Angol- s Franciaországnak is, melyeknek kereskedelmi érdekeit veszélyezteti. Minden nap hirt hozhat a katonaság s az alkirály hívei közötti fegyveres összeütközéséről, esetleg az alkirály erőszakos haláláról is.

HIREK.

Kovács Zsigmond veszprémi megyés püspök ur pünkösdi napján Szőlős Győrökön, hét-főn Lengyeltotiban, kedden Somogyvárott, csütörtökön pedig Toponárott bérmált. Fényes lelkesült volt a fogadtatás mindenhol, méltó azon szeretethez, melylyel a hívek főpásztorukhoz ragaszkodnak, méltó azon tisztelethez, mely az ünnepeket püspököt egyházi s hazafiai erényei folytán megilleti.

Pünkösdi hétfőn pártunknak szerteszét a hazában ünnepe volt. Nagy-Kanizsán Unger Alajos, Miskolczon Mezei Ernő, Debreczenben Thaly Kálmán, Győrött B. Mednyánszky Árpád képviselők látogatták meg választóikat; Baján pedig ugyan e napon tartotta pártunk alakuló gyűlését, melyen Eötvös Károly, Hermann Otto és Pronay Gábor képviselők is jelen voltak.

A Heidelbergi egyetemen két hazánkfa szerzett hirt a magyar névnek. Dr. Örley és dr. Roboz Zoltán e fiatal tudósunk — ki már 19 éves korában tudóri oklevelet nyert — egy zoológiai munkát is fejezett be, mely a legtekintélyesebb német szaklapokban méltattatik.

Dr. Pollák Lajos városunknak általánosan tisztelt, kiváló tehetségű fizikai orvosa, nevét Polányira változtatta.

Hrg. Eszterházy Pál, — mint a „Függetlenség” írja — a múlt héten a bécsi Praterben kocszított s az elmenők csodálkozva látták, hogy a hintó kerekerei tüzes szikrákat okádnak; a bent ülők a veszedelmet csak a rendőr figyelmeztetésére vették észre. A tűz onnan eredt, hogy a hintó nem volt megkenve.

Lichtenstein Jakab apja szobaleányát meglötte. Az eset feljelentetett, a vizsgálat folyamatban van.

A 44-ik Albrecht főherceg nevét viselő gyalogezred városunkban állomásozó tartalék-ezrede július 13-án indul Budapestre a nagy hadigyakorlatokra. Hat héten keresztül a Pilis-csabai táborba lesznek beosztva a somogyi fiúk.

Kötsén pünkösdi másodnapján Kacsokovics Iréne névenapját a család tisztelői fényesen és vígan ülték meg; a vidéki társasélt központot talált, és világos viraditig a szellem és kedély uralkodott — amint nekünk írják.

Fekete Lajos „igen” képviselő pünkösdi hétfőre Konferenciát hitt össze Tabra, hogy az eddigi képviselői működéséről beszámoljon, és a jövőre híveitől tanácsot, utasítást kérjen. — Talán mert meghívóiban a tanácskérést is jelezte . . . talán ez volt az oka, hogy a tabi kereskedőkön kívül összesen 5 polgár ember és a helybeli pap volt jelen. — Hogy ment a beszámoló nem tudhatjuk: mert az „igen” képviselő nem tartja a tisztességes szokást és nem a választó polgárok összeségének: hanem camera, caritatis híveinek számol. Mily tanácsot kapott a képviselő ur? Azt majd megtudjuk a szátmármegeyi kérvény tárgyalásakor, mert mint halljuk ez ügyben a képviselő ur állást akar foglalni, tartunk tőle, hogy ez állásfoglalása is úgy lesz, hogy v a g y a l a t t a , v a g y f e l e t t e , v a g y b e n n e ! . . . Egyébiránt a tabi beszámolás lényege az, hogy a járáshól senki sem jelent meg és még a karádi intelligencia is — a ki Feketét felléptette — távollétével tündökölt! . . . Idők tanuja . . . talán jele is! . . .

A kaposvári önkéntes tűzoltó egyesület — mint értesülünk — e hó folyamában, a Cserben junilist rendez.

Himen. Karádról írják: Fűtszl Zsigmond a „magyar általános biztosító társulat” főügynöke a napokban eljegyezte a kellemes és szép műveltségű Hochstätter Clementine kisasszonyt. Az eljegyzés számos rekonság és jó barát volt jelen.

A barcsi önkéntes tűzoltó-egyesület f. évi június hó 21 én, kedvezőtlen idő esetén június hó 18-án Palfaluban a Kovácsics féle kertben, diszgyakorlattal és tűzijátékkal egybekötve nép ünnepélyt rendez.

A tiza-eszlári büntény.

Rémes, iszonyu büntény hire járja be az országot; Onódy Géza képviselő az országgyűlésen felemlítette, hogy „A tiza eszlári zsidók april 1-én husvéti ünnepjük alkalmából a 14 éves keresztény Solymosi Esztert megölték azért, hogy vért vallási czélokra használják.” A Pester Lloyd sietett a czáfolattal, szerinte a leány felfaláltatt, s eltűnésének oka az volt, hogy anyjának mit se szólva, a szomszéd faluba ment szolgálatba. Sajnos azonban, hogy a czáfolat valótlannak bizonyult, Solymosy Eszter maig

sem került elő; ma már az ügy a bíróság elé került s a vizsgálatot nyiregyházi kir. tvszék példáserejlyel folytatja.

Az esetről Scharf Móríczz vallomása alapján következőket írják a Függetlenségnek:

Scharf D. templomszolga f. évi márczius hó 31-én déli 11-12 óra között Solymosi Esztert, ki a belfalusi keresztény kereskedő boltjából, hol sárga földet s kék festéket volt bevásárolni és egy sárgás színű kendőbe kötött vásárlott portékájával Eszlárhoz tartozó Ujfalu felé haladt, hol szolgálatban volt, hazamentében a zsinagóga közél közel eső géton megállította s öt nevéen szólítva „Jöjj be Eszter!” szertartásos gyertyák előltása ürügye alatt a zsinagóga közvetlen szomszedságában lévő lakásába beszalta s a szegény gyermeket ott estig fogva tartotta.

Megjegyzendő, hogy Scharf lakásával egy fedél alatt a föld alatt 3 öl mélységben fürdő van, a föld színe felett hosszú keskeny nyílással. E nyílás állítólag vízleeresztés s vízfelhuzás czéljára szolgál s ócska diribdarab deszkákkal van befedve.

E sötét piszkos helyiség megtekintésére az embert borzalom fogja el. Lehet, hogy a leány e földalatti mélységben tartatott elrejtve, mely feltevés megerősbitést nyer Lengyel Kovácsné eszlári lakós vallomásából, ki a zsinagóga irányából az eltűnés időpontja tájt tompa elfojtott segélykiáltásokat hallott.

Este 11-12 óra közt a leányt a zsinagóga előcsarnokába vitték, az ajtót óvatosságból Scharf belülről becsukván, a kulcsot magához vette. Aa ott egybegyűlt schachterekkel — Scharfon kívül még egy idegen zsidókoldus is volt — kit Móríczz megnevezni nem tud, s nevét a többi zsidók is titkolják. Ez idegen koldus a leányka száját betömte s meztelenre levetkőztették, láz bait egy dézsában megmosták. Ezután az idegen koldus a leányt megragadta s Schwarz Salamon ujonnan választott eszlári schachter egy késsel nyakát elmesztette, a kifolyt vér felögására alája tányért tartott s midőn ez megtelt, másik tányérral váltotta fel, a tányérokbl a vért Scharf egy e czélra odakészített szilkébe átöntögette. Bent a templom hajójában ezalatt több eszlári izraelita volt és pedig köztök állítólag Junger A., Braun Abraham és Lichtmann Jakab; ez utóbbi ugyanazon bérlo, ki Solymosi Eszter megtalálásáról szóló hirt a „Pester Lloyd”-ban világgá bocsátotta. Őt, t. i. Scharf Móríczt a mütét előtt a templomból kiküldötték, ő azonban kíváncsiságtól ösztönözve, kívül a kulcslyuktól lopódzott s azon keresztül az egész jelenetet végig nézte. Midőn a vérontás véghez vitetett, borzadály fogta el s a kulcslyuktól elutott. Azért is állítása szerint a tovább történetek felől mit sem tud.

E sorok olvasásánál borzadály lepett meg bennünket, s azt csak azon hitünk ellensulyozza hogy, ember — legyen az bár a legsötétebb fanatismus, a legbutább vallási rajongás martaléka, ily örülltségre, ily bestiális büntre aligha vetemedhet, történt tán polikosság, de ha történt, a vizsgálat bizonyára kideritendi, hogy annak indokai nem a vallásban találhatók fel; nagy szerencsétlenség lenne, ha a vizsgálat eredménytelenül fejezetnék be, ha ez ügyet borító homály fel nem deritetnék, azért a legerélyesebb, részlechajlatlan s szigoru vizsgálatot kell követelni minden embernek, különösen pedig, hogy ezt kell követelni izraelita vallásu polgártársainknak, önmaguk érdekében, az kétségtelen.

A színházban.

Ha az udjónságnak még az a tulajdona is van, hogy helyi genie productuma, kétszeres érdekekkel kellene azt a közönségnek fogadnia. Hanem a mi közönségünk pünkösdi másodnapján szokatlan képet mutatott a színházban: a karzat és földszint tele, a támlásszékek és páholyok majdnem üresen. Miért e tüntetészerű részvétlenség a haute-volee részéről? Azért, mert az előadott darab helyi termék és Tar Csátár uré? — Azt hisszünk, hogy Tar Csátár urnak a közelmúlt időből épen a művelt közönség mulattatása körül van annyi érdeme, hogy az udvarias figyelemmel legyen iránta — vagy legalább akkor, mikor színművét oly érdemes társaság, minő Gerőfi bemutatásra érdemesnek ítéli, az a közönség, melynek a műkedvelői előadások rendezése által oly sok élvezetet szerzett, tüntetészerű távolléte által ne keserítse az író, ki végre is nem irt megnézhetlen darabot.

A falu legszebb cziczájáról szólunk, mely szépszínművet Gerőfi társasága tetszés mellett adta Kanizsán több ízben. A darab meséje az, hogy Bodor Jánosnak van egy szép kis leánya (Gerőfiné), kit daczára annak, hogy azt még szülei is gyermeknek tartják, de maga is lépten

nyomon hajtja, hogy ő még gyermek, a szülők és komájuk Süki Pál férjhez szánják, mely háta-
tározatnak, hogy érvényt is szerezzenek, rögtön
megis hozza Süki Pál gazda tátott szájú fiát
Palit, kibe aztán hogyan szeret bele a tüzről
pattant kis leány, annak az isten, ki a szívet
rejtélyeivel együtt teremtette, a megmondha-
tója — de nem a publikum, ki ezt ugyan soha
sem hitte volna. — Hanem hát a kis leány
valóságosan hódító a községben (azért a falu leg-
szébb cziczája), mert Süki Pali mellett Gyuri a
falu Seladonja is bele szeret, aki bizony sokkal
csinosabb legény, (Balog) meg kurizálni, nótázn
is jobban tud a cziczával, mint a gyámoltalan Pali.
Szinte kinos hatással van, hogy a hüle Palira a
derék Gyuri féltékenykedik. Hanem hát van a fa-
luban egy másik leány is, akinek bár határozot-
tan jobb izlése van, mint a cziczának, mert ez
Gyurit szereti; legalább mondja, mert a közönség
ezt a szerelmet ugyan nem ismeri, nem látta, mert
Gyuri ugyan nem találkozik a szinpadon Zsuzsi-
val soha, — akár azt is eltagadhatná, hogy látta
valaha és a közönség el is hihetné neki — de
hogy Zsuzsi erőlyesen a kar férjhez menni,
az bizonyos. Sirva, riva jön a színre, panaszo-
lja baját fűnek fának, végre is a czicza könyörül meg
rajta és kész Gyurinak még csókot is adni, hogy
csak szeresse (?) Zsuzsit. (No bizony ez nem volt
nagy áldozat). Hanem hát a csók épen akkor
csattant el, mikor a szobába belépett a lakoda-
lomra jött vőlegény, a Süki Pali, ki azonban nem
levén valami Ottello természetű legény, kicsit
ugyan megijedt, de egyéb baj nem történt, a la-
kodalmat megtartották azon kellemetlen inter-
mező daczára is, hogy a vőlegény fejét Gyuri előbb
beverte, s így a solemnitás kissé furán esett meg
ugyan, de legalább a vőlegény mégis hozott va-
lami áldozatot a szép czicza kezéért; Hanem sze-
gény Gyurinak megesett. Nehogy a kisbíró be-
csukja, és a lakziból kimaradjon, késznek nyilat-
kozott inkább Zsuzsitől venni! . . . kit nem
szeret, s kinek — higgye aki akarja — egy
gyenge pillanatban talán meg is ígérte, hogy nőül
veszi. Eddig van! beszámítva, hogy a cigányok
nagyon vékony viczeket és hosszú díkeziókat tar-
tottak, egyéb baj nem történt. Morál: A szerelem
utjai csodálatosak, de lehet benne az embernek
azon boldog szerencséje is mint a Palinak — és
derék gyerek létére is lehet oly pechje, mint a
Gyurinak. Mi csak azt nem értjük, miként esi-
nálhat egy költő szerencsétlen házasságot azt
praetendálva, hogy az morális, mert inkább elvesz
az ember egy nem szeretett nőt, mint sem, hogy a
más lakodalmából kimaradjon.

A színészek mindent megtertek, amit e ese-
lekmény nélküli mű sikerének eszközlésére tehet-
tek. Gerőfiné kedves kis czicza volt, mint mindig.
Balog, Takács, Lenkei stb. jól játszottak. A taps
gyeren, a szerzőt a csók jelenetnél kihívtuk. Aki
már ennél jobbat irt, attól jobbat kérünk újat.

Gazdasági állapotok.

Az idén pünkösdi esővel köszöntött be, ez
a már-már eltikkadó növényzetet új életre éb-
resztette, azóta is volt jó esőnk, remélhető te-
hát hogy a kedvezőtlen aprilis daczára jó ara-
tásunk lesz. A szőlő gyönyörűen hoz, a virágzás
neki indult, kaszálni kezdünk, de előszéna ugyszol-
ván semmi lesz a magasabb réteken, sok gazda már
is aggódik, miként fog teletetni. A megye több
helyéről jégverésről tudósítanak; az utolsó jelen-
tés a kaposvári piaci gabonákról a következő:
Buza métermáza 10 frt 50 kr. Rozs méter-
máza 8 frt 50 kr. Árpa 7 frt. Kukoricza 8 frt.
Hajdina 8 frt. Zab 7 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

A szent gotthardi vaspálya. Május 23-án
adatott át a közforgalomnak. E pálya Né-
metországot, Schweiczon át Olaszországgal köti
össze.

Számtalan nehézséggel kellett megkü-
zdeni, de az emberi ész, a kitartó igyekezet,
minden akadály daczára létre hozta az újvilág
e csodáját, melynek építésére fordított összeg a
százmilliót jóval meghaladja.

E pályán 62 alagut található, leghosszab-
bik a szent gotthardi, mely kilencz év és há-
rom holnap alatt készült el, hossza 14,900 mé-
ter — vagyis körülbelül két mértföld — elő-
állításán naponta átlag 2347 munkás dolgozott,
kik közül 117 munkaközben ehalt 632 pedig
kisebb-nagyobb sérülést szenvedett. Csaknem
fél óra telik bele, míg a vonat ezen alaguton át-
halad, melyen az állandó szolgálatot 14 ór és
16 pályamunkás teljesíti.

Szakértők állítják, hogy gyenge télre követ-
kező nyáron gyakori a jégverés, vegyék gaz-
dáink ez intést figyelembe.

Mily rohamosan épülnek s pusztulnak a vá-
rosok Északamerikában, a Pennsylvanai Pithole
mutatja. 1865 junius hóban köves talajon s elha-
gyott vidéken petroleum fedeztetett fel. Alig ter-
jedt ennek híre, már is ezereknél tödult oda min-
denki, a kinek pénze s vállalkozási szelleme volt,
ilyeneknek pedig tudvalevőleg Amerika bővében

van; Mindennek mesésesen felszökött az ára, egy
pár csizmát 35, egy ital pálinkát, egy font szeget
fél dollárral fizettek, egy bódé felállítására, mely
alig vett két napi munkát igénybe 5—600 dollárba
került. Lázás erőfeszítéssel folyt a munka, utca
utca után, mintha csak a földből nőtt volna ki,
a megszállás után egy évre már tizenöt ezer lakósa
volt a városnak templomok, iskolák, színház, táv-
írda, posta, hírlapok, minden feltalálható volt, a
mit a napi szükség s kényelem kielégítése meg-
kíván. Rövid ideig tartott azonban a jólét és di-
csőség, a források kiapadtak s 1867-ben a lakosok
ép oly tömegesen hagyták oda a várost, a mint
előbb oda sereglettek, gyorsan pusztult minden
1875-ben az alig 10 éves város romhalma volt
már csak, melynek összes lakossága azon három
családból állott, kik a végkép elhagyott helyen
burgonya termeléssel foglalkoztak.

SZÓRAKOZÁS.

Coeur-dáma.

— Francziából. —

(Folytatás és vége.)

— A kártya jól fest! A Coeur-dáma fejjel
lefelé van köztük: reméljen!!!

Oly kecsesel dobtam oda pénzzacsokomat az
aggastyánnak, hogy a Chantereine-terem akar-
melyik Almavivaja megirigylhetett volna. A
sphinx azonban még mindig a szobortalapzaton
álva, utolsó pillantást vetett a kártyára és így
kiáltá:

— Uram, uram, siessen haza, valaki otthon
várja önt.

— Az ördögbe! — mondtam, visszajövén
hozzá néhány lépésnyiről; kikérek magamnak
minden quiproquót. Ha azok, kik otthon rám
várakoznak, esetleg hitelezők, éppenséggel nem
tartom szükségesnek oly nagyon sietni; ha csak
esetleg nem találnám meg utközben azon kin-
cesek egyikét, melyeket ön barátaival felfedeztet;
vagy ha ön nem kegyeskednék kölcsön adni a
gyűrűt, mely láthatatlanná tesz.

— Sem szabó, sem csizmadia nem várja önt,
uram. A ki önre várakozik, a nőnemhez tartozik.

— Fogadok, hogy vén mosónóm?

— Nem uram, a Coeur-dáma fejjel lefelé
van: az, ki önt meglátogatja, művésznő!

Szaladtam, mint a bolond a Saint-Jacques-
utca felé.

— Hogyan? — ismételtetem magamon
kívül az örömtől — ő! az én bálványom, sze-
relmem! ő! az én Ophéliám, az én Paulám, az
én Chérubinem! egyedül nálam! nálam, kit csu-
pán ma reggel óta ismer egy madrigal révén (s
milyen madrigal, jóságos Istenem!) óh, nem
lehetetlen!

És mégis reméltem. A montparnasse-i ku-
ruzló megbabonázott, a minthogy megbabonázza
az ifju és naiv katonákat, kiknek mint beszélük,
ösidők óta ígér egy mosolyt, — melylyel vala-
mely hercegnő fog rájuk nézni, midőn parádé-
ban kivonulnak. És aztán ez a coeur-dáma ki
nem ment a fejemből: majd megbódultam tőle.

Remegve kopogtattam házmeztornóm, a
tiszteletreméltó Cruchon asszony ablakán.

— Uram! — monda Cruchon asszony titok-
zatosan és egy mosolylyal, siessen fel szobájába
várják önt.

— Tudom... Tudom, mondtam hebegve és
egész lesujtva a boldogságtól.

— Hogyan, ön tudja? Nekem pedig azt
mondták, hogy az meglepetés, mely számára el-
készítették. En vittem fel neki ebédet, uram,
aztán lefektettem az ön ágyába. Nagyon csinos
mondhatom.

— Teringettét! Nekem mondja?

— Nem vetköztettem le; jól tettem ugy-e?
Gondoltam, hogy jobban szereti ön, ha önmaga
vetközteti le.

— Oh, ön mélyen belát az emberi sziv
rejtekeibe, Cruchon asszony.

En sietvén lerázni a fecsegő vénasszonyt,
fölrohantam a lépcsőn. Észrevettem ekkor, hogy
a lépcső nagyon meredek és poros, s hogy a
síkátor nagyon sötét!

— Szegény angyal! — mondtam sóhajtva,
ha nincsenek szárnyaid, hát értesíts, ha ismét kí-
vász én karjaimban foglak fölvenni! Végre fel-
kapaszkodtam egész ajtómagig; ott megáltam,
nyugtalanul, lelkendezve.

Deákos tapasztalatlanságom, falusias ügyet-
lenségem ekkor eszembe jutott; „Hannibal, mon-
dám magamban, tudsz győzedelmeskedni, de vajon
lesz-e elég ügyességed győzedelmet kihasználni?”
De hát el kellett magam határoznom, benyitot-
tam. . . . Atok! Kárhozat! Pokol! Csalás áldo-
zata voltak, szobácskám üres volt.

Romantikus átkozódásomra gyöngéd mor-
gás felelét: Mignonette-től eredt, ki felébred-
vén, leugrott az ágyról, előttem hátsó lábaira ál-
lott, fején fekete bársony sáveggel állott, piros
ujjatlan zubbonyba öltözve keleties módra, arany-
pitykés piros selyem szoknyácskája alatt esőválvá
farkát. Egy levélke, melyet szájában hordozott,
megmagyarázta az egész titkot. E levelet egyik
barátom írta, ki ismervén a kutyák és a színház

zak iránt táplált szenvedélyemet, e kis kutyát
megvette egy vásári komédiásbódé igazgatójától
s nekem ajándékozta Mignonette valóban a nő-
nemhez tartozott. Mignonette valóban művésznő
volt és a kuruzsló jövendölése beteljesült; de, fájd-
alom, milyképen! A boszu egy percze igaz-
ságtalanná, kegyetlenné tett, megvertem a sze-
gény állatot. Aztán igen késő volt már, szalad-
tam az Odeonba, hová még elég korán érkeztem
arra, hogy Othello gyilká alatt, kecsesen aláha-
nyatlanul lássam coeur-dámamat, kinek neve ez
este. . . . Desdemona volt.

Szerkesztői üzenet.

A. L. Mint látod megtörtént, másképp intézkedni nem
volt lehető.

X? Személyes ügyekkel nem foglalkozunk, azért
nem adhattuk, ámbar eléggé érdekes söt pikáns.

L—i Szalay Imre tudja mivel tartozik állásának, s
mivel — mint katolikus ember — a püspöknek, a rendezés
gyorúsága okozta csak, hogy az ünnepélyeknél jelen nem
volt. —

Több választó, kiknek feltűnt, hogy Szalay Imrét a
püspök kíséretében nem látták ugyanezt.

D. L. Megrendeltük.

T. I. m. Várjuk.

M Bpst Nagyon korai volt, minden bajnak meg van
az orvossága, csak keresni kell.

B. V. Légy nyugodt. Tesznek arról.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

Van szerencsém a n. é építő közön-
ségnek becses tudására hozni, hogy
gyári megbízásból, kiterjedve Somogy-
megye egész területére, kedvező szerző-
dések folytán, gyári áron szolgálhatok

**Hydraulikus és portlandi
cementmész,**

továbbá

cement-burkolat-lemezeket,
legjobb minőségű portlandi
cementből készítve, melyek
alakra és szín tekintetben különfélék,
tetszés szerint megválaszthatók.

Ezen cementmész jósága és tartós-
sága elvitázhatatlan értékkel bír, erejét
idővel nem veszíti és a nedves falak
bevakolására a legjobbnak bizonyult
házánkban.

Egyuttal ajánlom a tek. bérlek, gazda
uraknak és a n. é. közönségnek a már
**24 év óta fennálló, szilárdan
vezetett**

vaskereskedésemet.

A legmélyebb alázattal

Feldreich Herman,
Kaposvárott.

Végeladás!

Felozlott üzletemből

még fennmaradt

**kész uri öltönyöket, kalapokat,
felöltöket**

legolcsóbb áron

elárusítok.

Legfinomabb szövetek rőfszám eladatnak.

Eladási hely:

Kaposvárott, korona-utca,

Leposit s-féle ház.

Tisztelettel

Schlesinger Mórné,

ezelőtt

Kuhn Lajos és társa.

Feltűnő olcsó árok.

Hivatalosan meghatározott,
 hogy
f. é. Junius hó 14. és 15-én

a **Hamburgi pénzkiosorolás** húzásai kezdőd-
 nek, melyek a Hamburgi kormány által engedélyez-
 tettek és az egész államvagyonnal kezkeskedtetik.
 A legnagyobb nyereség a legszerencsésebb
 esetben tesz:

400,000 markot.

Részletes főállítása a **47,600** nyere-
 mény és **1 jutaléknak.**

1 jutalék	a	250,000	—	250,000
1 nyereség	a	150,000	—	150,000
1	a	100,000	—	100,000
1	a	60,000	—	60,000
1	a	50,000	—	50,000
2	a	40,000	—	80,000
3	a	30,000	—	90,000
4	a	25,000	—	100,000
2	a	20,000	—	40,000
2	a	15,000	—	30,000
1	a	12,000	—	12,000
24	a	10,000	—	240,000
3	a	8,000	—	24,000
3	a	6,000	—	18,000
54	a	5,000	—	270,000
5	a	4,000	—	20,000
108	a	3,000	—	324,000
264	a	2,000	—	528,000
10	a	1,500	—	15,000
3	a	1,200	—	3,000
530	a	1,000	—	530,000
1073	a	500	—	536,500
101	a	300	—	30,300
25	a	250	—	6,250
55	a	200	—	17,000
100	a	150	—	15,000
27069	a	145	—	3,925,005
2400	a	124	—	297,600
15725	a	100, 94, 67, 50, 40, 20	M.	

Minden nyereségek összesen
8.634,275 markot

tesznek és 7 osztályban sorsoltnak ki. A járó
 összeg osztr. bankjegyekbeni vagy postabélyeg,
 avagy postautalványai beküldése után

- o. é. frt **3.50 kr.** $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegyért
- o. é. frt **1.75 kr.** $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegyért
- o. é. frt **— .90 kr.** $\frac{3}{4}$ eredeti sorsjegyért

beküldjük az eredeti sorsjegyeket a megrendelőnek
 az első részbeni sorsolásra azonnal és minden sors-
 jegy küldeményhez kimerítő tervezet csatolunk.
 Minden résztvevő a húzás után azonnal egy hivata-
 los tervsorozatot kap, ép úgy rendelkezhetik azon-
 nal a nyert pénzek fölött. Már gyakran voltunk azon-
 kellemes helyzetben Ausztriában a legnagyobb nyere-
 ményeket kifizethetni. A röviddel ezelőtt megaztnt
 sorsjátéknál többek közt kifizettünk

- 150,000 mkt 46992** számra
- 40,000 mkt 65351** "
- 30,000 mkt 61038** "

A szerencsének
kezet kell nyújtani!

Ezrek fordítanak gyakran kockázatot vállala-
 tokra; itt alkalom nyújtatik kis összeg kockázta-
 tásával nagy vagyonra szert tehetni. Megrendelések
 közvetlen czégtukhoz intézendők:

Jsenthal & Co.
 bankárok.

Hamburgban (felállított 1825-ben).
 Kisorsolások sorrendje:

- 1. osztály 4000 nyer. 116,000 m. 2. oszt. 4000 nyer.
- 210,620 m. 3. oszt. 4000 nyer. 331,150 m. 4. oszt.
- 4000 nyer. 452,500 m. 5. oszt. 2500 nyer. 415,600
- m. 6. oszt. 1500 nyer. 351,655 m. 7. oszt. 27,600
- nyer. és egy jutalék 6,757,150 m.

Felhívás:
A nagy-bajomi

segélyegylet szövetkezet

alakuló gyűlésének határozata folytán köz-
 tudomásra hozatik, hogy a segély egyleti
 alapszabályok 2. §-a szerint az **1882. évi**
július hó 1-én kezdetét veendő újabbi

segély-egylet szövetkezet társulat

6 évi alakulására az aláírási iven kibocsátattak.
 A fentjelzett társulatban részt venni szán-
 dékozők a társulatban leendő felvételük vé-
 gett a „Nagybajomi segélyegylet szövetke-
 zet” helyiségében jelentkezhetnek.

Az igazgatóság.

Laptulajdonos **Szalai Imre.**

A gráci 1880 évi országos kiállításon elismerési oklevelet nyert.

1880-ik évben 80.000 palack, 1881-ik évben 295.000 palack lett elszállítva.

Amohai ÁGNES-forrás

hazánk egyik legszépsévdúsabb

s a v a n y u w i z e

kítűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az ideg-
 rendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon kóroknál
 kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrend-
 szer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben mindenkor kapható

ÉD ESZKÜTYÉ

m. k. udvari szállítónál Budapest, Erzsébeti téren.
 Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

1880-ik évben 80.000 palack, 1881-ik évben 295.000 palack lett elszállítva.

A gráci 1881. évi országos kiállításon elismerési oklevelet nyert.

Jeiteles Herman

Kaposvárrott,

korona-utca Hittaller-féle ház.

Ajánlja dus tartalmu

kereskedelmi könyv-

és

papir-kereskedését,

valamint gazdagon berendezett

K Ö N Y V N Y O M D Á J Á T

gyors, izléses és csinos munkák elkészítésére.

Kiadja és nyomatja Jeiteles Herman